

Bijeingezeumerd 2020 nr. 3 verschenen

Bijeingezeumerd is het gezamenlijk verenigingsblad van Milieu- en Heemkundevereniging Swalmen en Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal. Deze keer o.a.:

-Verenigingsnieuws. De besturen van beide verenigingen delen mee dat de geplande jubileumvieringen dit jaar opgeschort worden. Het jaarprogramma zal, afhankelijk van de richtlijnen van de overheid, al dan niet aangepast worden. Ook zijn er interessante schenkingen gedaan voor het oorlogsdossier, het overlijdensprentjesarchief en de verzameling Swalmer voorwerpen.

-Ooit geweten dat het grootste circus van Europa 'Tony Boltini' Belfeldse roots heeft? Wim van Diepen dook in de geschiedenis van de familie Bolten.

-In de oude doos een foto van werknemers van mijnhouthandel Jac Laumans Reuver en van het echtpaar Jaak en Tonnie Berger dat in de jaren '70 Groenewoud beheerde voor o.a. Scouting Limburggroepen. Ook staan er enkele bij de redactie onbekende personeelsleden op deze foto en haalt zoon Nico Berger herinneringen op.

-Tot de kerk op 7 februari 1945 door oorlogsgeweld verwoest werd, zag het interieur van de Lambertuskerk in Swalmen er heel anders uit dan tegenwoordig. Johanna Cox en Riky Simons bekeken een foto uit 1943 en verbaasden zich o.a. over de rijen bidstoelen in het middenschip.

-De kroniek van Swalmen met o.a. de gedecoreerden.

-Paul Bloemen legt in zijn artikel uit hoe we aan onze woorden komen. Sommige hebben we geërfd (vader), andere overgenomen (bessem-bezem) of geleend (thieë-thee-Chinees). Verder blijken we nog 50% DNA-profiel te hebben van onze oorspronkelijke Indo-Europese voorouders.

-Odes aan het eigen dorp of de stad worden regelmatig geschreven. In 1891 verscheen in De Maasgouw een 'Nieuw loflied van Swalmen' door een onbekende Swalmensch dilettant.

-In dit nummer de zesde en zevende aflevering van het verhaal van Lei Litjens 'Wij verlieten ons vaderland' waarin hij zijn zoektocht naar werk in zijn nieuwe vaderland beschrijft. Veel hulp had hij van Father de Campo en van 'Old Jim', die hem de Australische manier van werken leerde.

-Schelden is van alle tijden. Wim Hoezen kwam enkele kanonnades tegen in gerichtsprotocollen uit de 18de eeuw: *Hendrik Dinghs heeft onderstaen aent huijs van de wed. van Joannes Lamers groote insolentie te doen ende in specie de venster open te breecken, seggende waer is dijen alden duvel, meijnende de voorss. wed.*

-Arno Wilmsen kan nog wat hulp gebruiken bij het Aezelproject (Archief voor Erfgoed van Zuid-Nederlandse Eigendommen en Leefgemeenschappen). Vrijwilligers bundelen tientallen miljoenen gegevens in een nieuwe website. Op www.allelimburgers.nl zijn al wat resultaten te bekijken.

-In 1957 stond een interessant artikel over het meten van de tijd in de Swalmbode. Via zonnewijzers en waterklokken kwam men terecht bij zandlopers. Atheners droegen als horloge een zandloper bij zich en in de 17^e en 18^e eeuw stond er eentje op de preekstoel 'omdat predikanten in het vuur hunner rede wel eens tijd en uur vergaten.

-In de rubriek 'Zo was het' een foto van huizengroep 'De Tien Geboden' in Offenbeek tot 1973. Op deze plek ligt nu basisschool de Meander.

Nieuwsgierig naar bepaalde artikelen? Exemplaren voor niet-leden zijn verkrijgbaar via redactie@mhvs.nl; info@maas.enswalmdal.nl of in de boekhandel en tijdens de openstelling in de verenigingslokalen.